

Karawankenbote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (für voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr)
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen

Nr. 52.

Krainburg, den 5. Juli 1944.

4. Jahrgang

Južno Anglijo kar boli glava

„V1“ ne reagira na krike jeze, tarnanje in grožnje Angležev — Izredno zmanjšanje angleške oboroževalne proizvodnje

Zeneva, 4. julija. O hudih nemških napadih s povračilnim orožjem na Južno Anglijo govori londonsko časopisje. V nekem poročilu »Daily-Herald« je povedano, da so tako glasne eksplozije v ponedeljek zjutraj pretresele vso Južno Anglijo, da je pri tem vsakega zabolela glava. Nprestano so privršale bombe robotov.

»Več letelih bomb je prišlo čez noč na Južno Anglijo. Povzročile so stvarno škodo in zgube med prebivalstvom.« Ves svet se je v teh prvih dveh tednih delovanja »V1« že privadil na to, da sprejema ta redna jutranja poročila angleške poročevalne službe kot nekaj vsakdanjega. Za Angleže same, posebno pa za prebivalstvo Južne Anglije, ki stalno trpi pred vletji razstrelil, pa to pomeni težko nalogo, katere odstranitev zahteva od vlade z vsemi sredstvi.

Mogoče se ves trud Angležev, da bi se preprečilo neljubo delovanje nemških razstrelil, bodisi po bombardiranju njihovih izhodišč, bodisi po obrambi protiletalskega topništva ali lovcih, ali po grožnjah na nemški narod ali pritožbe na okolje, z neko ironijo da najbolj spravi v formulo: »V1 ne da odgovora.« »V1« nadaljuje namreč brez ozira na krike jeze, psovjanje, tarnanje in grožnje Angležev s svojimi napadi. »V1« še nadalje izpolnjuje svojo določeno nalogo, od katere ni pričakovati čudežev, pač pa da polagoma škoduje anglo-amerikanskemu vojnemu vodstvu. Domnevna izhodišča »letečih bombnikov« so bila v sredo zvečer po angleških podatkih cilj težkih napadov po anglo-amerikanskih bombnikih. Ti ogromni napori, da bi z množicami bomb uničila izhodišča »V1«, se nprestano že 14 dni nadaljujejo.

V Spodnji zbornici je bila v sredo takoj stavljena cela vrsta vprašanj. Minister za zrakoplovstvo sir Archibald Sinclair je izjavil v svojem odgovoru, da se popolnih informacij o »letečih bombah« ne more dati, da se ne bi izdalo Nemcem, kako obsežno je angleško znanje in kakšne mere so ukrenjene radi obrambe. O teh smernicah dozdnevno ni imel pojma šef angleške zračne obrambe general Pil, ali mu to radi vznemirjenja javnosti ni bilo prav jasno. Kar je le mogel, se je trudil objasniti, da pristojne angleške oblasti že davno vedo, kaj je »V1«. Neuspeh dosedanjih angleških obrambnih prizadevanj je radi te izjave generala, da je že pol leta vedel, da so pripravljene »leteče bombe« za napad na Anglijo, še bolj očividni. Sklenjeni so — je on nadaljeval — vsi potrebni načrti radi uničenja tega novovrstnega bojnega sredstva. Takratni šef lovskih letalcev lord Dowding je izjavil, povprečni odstrel 10 odstotkov, lahko normalne zračne napade onemogoči. Sedaj, je dodal Pile, je to za Anglijo nekaj novega, ker se leteče bombe ne dajo po grožnjah številčno velikih zgub zastrašiti. Tukaj moramo doseči 90 odstotkov ali več odstrelav. Iz teh izjav se posebno objasni trditve: »V1« ne da Angležem odgovora...

Ravno tako zanimiv je bil poziv poslanca Driberga, naj se vendar obrne na kakšno izven nacije stoječo instanco s pozivom, da bi se preprečila nadaljnja uporaba letala brez moštva. Če Anglež kaj takega predlaga in s tem prizna nemščino lastne obrambe, mu je ta prikazen morala postati že zelo neprijetna.

O vletih »robotov« od srede pove ameriškansko poročilo, da je bila nemška ofenziva razstrelil podnevi »silna«. Marsikatero je bilo sicer odstreljeno, ali še več jih je predrlo in različni kraji v Južni Angliji so občutili napad.

Vojni dopisnik Reuterja poroča, da je on v sredo opazoval razstrelila, kako so prišumele iz Francije in končno v oblakih dima in prahu zginile. Ona imajo lahko neprijetne uspehe.

Londonski časopis »Daily Mail« zahteva, da bi se moralo nuditi prebivalstvu več informacij o »krilatih bombah«, pred vsem pa tudi številke zgub. Govoriti samo o Južni Angliji, je brezsmiselno. Nemci verjetno vedo, ali so njihove bombe padle znotraj ali zunaj Londona ali vse, kar ne smejo zvedeti, kakšno je bilo število bomb, ki so prispele, in koliko jih je bilo sestreljenih. »Daily Express« javlja, da so v Južni Angliji sedaj vsi kinci prazni. Poslovodja nekega kina je izjavil, to je od začetka nove nemške zračne ofenzive normalno stanje.

V nekem dopisu na londonski časopis »News Chronicle« piše pisateljica Dorotea Leigh Sayers, klic po povračilu je nesmisel. Če je novo orožje protivno nekim objavam dobro, koristno in točno orožje, potem njegovo izdelovanje in uporaba ne predstavlja nič nobenega povračila, temveč pametni postopek, ki se lahko označi kot »od sovražnika naučen«.

Angleška vlada je bila s tem napotena, da je pozvala posade oborožitvene industrije Južne Anglije, da naj med dneve trajajočim alarmom nadaljuje z delom, ker se je

bil uspeh dela izredno zmanjšal. Prav tako bogato s pojasnili kakor to poročilo, je obvestilo »Daily Express«, da hoče Morrison vpeljati delitev dela v požarnih stražah, ker so te preobremenjene. Iz takih obvestil, ki se jim pač ni moči izogniti, si lahko prav dobro predstavljamo izmere po »V1« povzročeni škod in obremenitve Britancev.

Razmerje med Ogrsko in Romunijo

Budimpešta, 4. julija. Uradna poročila iz Budimpešte pravijo: Poskus angleškega lista »Daily Telegraph«, ki se bavi z romunskimi razmerami in očitno namerava motiti odnose med Ogrsko in Romunijo, smatrajo budimpeštanski politični krogi za nov dokaz, da angleška javnost niti malo ne pozna srednjeevropskega vprašanja. Če »Daily Telegraph« trdi, da obstaja med Budimpešto in Bukarešto medsebojno sovražstvo, se iz tega samo vidi, da je v Angliji želja mati misli. Razmerje med Romunijo in Ogrsko se izoblikuje v smislu skupnosti evropske usode in skupnega boja ob obrambni fronti te ce-

Nadaljnja srdita obrambna bitka v Italiji

V Normandiji samo malo sovražnih sunkov — Srditi boji na Vzhodu

Oberkommando der Wehrmacht je dne 3. junija objavilo:

V Normandiji je sovražnik zaradi visokih zgub, ki jih je utrpel prejšnje dni, včeraj izvršil le malo sunkov v jakosti bataljona. Pri uspešni obrambi smo prizadeli nasprotniku posebno visoke zgube. V Južni Franciji smo prisilili več terorističnih skupin k boju in jih ugonobili.

Hudo povračilno obstreljevanje Londona traja.

V Italiji je tudi včeraj s posebno silovitostjo besnela srdita obrambna bitka med obalo in Transimenskim jezerom. Sovražnik je ves dan napadal naše hrabro bojujoče s divizije, ki so se po srditi borbi izognile nekaj kilometrov proti severu. Ker so se bojna dejanja razširila južno od Siene in je tako obstajala nevarnost, da bi bili uničeni najdragocenejši kulturni spomeniki starozgodovinskega mesta, smo vzeli naše čete prostovoljno in brez sovražnikovega pritiska nazaj v prostor severno od Siene. Ob Jadranski obali je nasprotnik prešel z močnimi silami v napad in je potisnil naše izpostavljene zaščite nazaj na glavno bojno linijo.

Hude sovražne ladijske zgube na Zapadu

Se naprej hudo povračilno obstreljevanje Londona — Silni boji na zapadni fronti

Berlin, 4. julija. Kakor je Oberkommando der Wehrmacht dne 1. julija objavilo, so v boju proti sovražnemu invazivskemu brodogradu in pomorskim novim pošiljkam zračno orožje, vojna mornarica, baterije vojske in pomorske obrežne baterije v mesecu juniju potopile 51 tovornih in prevoznih ladij s 312.600 brt. Nadaljnjih 56 ladij s 328.000 brt ter številna manjša prevozna vozila in čolni vani. Izmed sovražnih vojnih ladij so bili potopljeni dve težki in tri lahke križarke, 22 rušilcev, 15 brzih čolnov, ena podmornica ladja. Več bojnih ladij, med njimi ena ladja specialnih ladij za izkrcanje in 12 brzih čolnov je bilo hudo poškodovanih po zadetkih bomb, torpedov in topništva. Lahko se računa s tem, da je en del teh ladij uničen. Sovražne zgube ladij se povečajo še z zadetki min.

Isto poročilo oborožene sile pravi med drugim še:

Na severozapadnem koncu cherbourškega polotoka so naše šibke, na ozkem prostoru stisnjene sile nadaljevale s svojim srditim odporom proti sovražni premoči. Bojujoče se do zadnjega, so prizadele nasprotniku še hude zgube.

Vzhodno od Orne je sovražnik izvršil več brezuspešnih sunkov. V vrdornem prostoru jugozahodno od Caena smo prisilili nasprotnika v obrambo, tako da se je omejil na krajevne izvidniške sunke, ki so se zrušili pred našimi zaježujočimi frontami. Naši nasprotniki napadi od jugozapada sem so pridobili na obeh straneh Odonaa polagoma še več ozemlja kljub žilavemu odporu in močnemu sovražnemu topniškemu ognju, zlasti od morja sem.

Severovzhodno od St. Lo so prešle severnoameriške čete, ki so jih podpirale močne sile topništva, oklopnjakov in zračnih bojnih sil, v napad. Zavrnilo smo jih v združenem obrambnem ognju z visokimi krvavimi zgubami nasprotnika. Zračno orožje je z močnimi odredi bojnih letalcev podpiralo boje voj-

line popolnoma normalno. Vprašanja, ki bi bila obstajala med tema dvema državama, so danes v spoznanju usodne dobe stopila v ozadje in ne morejo na noben način kršiti skupnih vojnih nazorov obeh držav. Za to je ravno v zadnjem času dovolj prepričevalnih dokazov.

Pariz je sprejel „osvoboditelje“

Pariz, 4. julija. O sprejemu, ki ga je v četrtek pariško prebivalstvo priredilo anglo-amerikanskim vojnim ujetnikom, poroča iz črno pariško časopisje. Ujeti anglo-amerikanski letalci so pod splošno grajo kot ujetniki prispeli v glavno mesto. Kako se je ogorčenost v posameznem pojavila, se opisuje sledeče. »Ne rož, ne živijo klicev« piše »Cri de Peuples«, ni bilo od strani množice, ko so prišli ujetniki, temveč so jih samo popolnoma opravičeno preklinjali. Klic »moritici« je zadonel pri pojavih ujetih letalcev. »Petit Parisien« ugotavlja: »Francoske žene so izile vso svojo jezo, ki bi jo do sedaj mogle pokazati samo pod ruševinami, umirajočimi in ranjenci.« K temu dodaja list, da je ta sprejem v Parizu anglo-amerikance nedvomno razočaral, oni so hipno spoznali resnico, ki so jim jo laži njihovega radia in njihova agitacija prikrivale.

V srednjem odseku vzhodne fronte smo v trdih bojih zavrnilo močne napade boljševikov zapadno od Sluzka. V prostoru pri Osipovičih in ob srednji Berezini so se naše divizije v srditih bojih s pritiskajočim sovražnikom odstavile v prostor okrog Minska. Jugozapadno od Polocka so se izjalovili po oklopnjakih in bojnih letalcih podprti napadi Sovjetov pri Glubokoju. Za mesto Polock se vrše srditi boji.

V hudih obrambnih bojih so padli junaške smrti zvesti svoji prisegi na zastavo in bojujoči se na čelu svojih zborov poveljujoči generali: General der Artillerie Martinek in General der Artillerie Pfeiffer ter Generalleutnant Schünemann.

Odredi bojnih letalcev so z dobrim učinkom posegli v boje na kopnem in uničili številne sovražne oklopnjake, topove in 260 vozil. Težka bojna letala so v pretekli noči izvršila strujen napad na Sluzk.

Močna skupina severnoameriških bombnikov je namerila včeraj zastrašovalen napad na Budimpešto. Nastale so škode v stanovanjskih predelih in človeške zgube. Sile nemške in ogrske zračne obrambe so uničile 45 sovražnih letal, med njimi 34 štirimotornih bombnikov.

Nad mostiščem in nad zasedenimi zapadnimi ozemlji smo zbili 25 sovražnih letal, med njimi 15 štirimotornih bombnikov. Leutnant Schenk, Zugführer v nekem polku oklopnjakov, je dne 27. junija odstrelil 12 sovražnih oklopnjakov jugozahodno od Caena. V bojih okrog Cherbourga se je odlično skazal polk protiletalskega topništva, ki ga vodi Oberst Herrmann. Obrežne baterije vojske so pogodile več sovražnih čolnov za izkrcanje pred ustjem Orne in prisilile nekega rušilca, da se je vrnil. V Bretagne je bilo v boju ugonobljeno neko sovražno sabotažno krdelo.

Hudo povračilno obstreljevanje je nad Londonom.

Povečani nabiralni uspehi

Na 4. julija. Dne 4. junija izvedena njena zbirka Kriegshilfswerke für das Deutsche Rote Kreuz 1944 (vojne pomoči za nemški Rdeči križ) je imela začasni uspeh 67.646.919 Reichsmark. Pri enakih zbirki lanskega leta je bilo doseženih 58.023.156,72 RM. Torej je zabeležiti napredek uspeha za 9.323.702,28 RM, ali 16,6 odstotkov.

Laž ima kratke noge

VH. Krainburg, 4. julija. Koncem maja t. l. je »maršal« Tito dal zastopnikom nekih angleških in ameriškanskih časopisov intervju. V tem intervjuju se je bahal o grozanski moči svoje »armade« in med drugim izjavil: »V bojih proti nemški oboroženi sili smo lahko zagotovo ustanovili, da je njena udarna moč v zadnjem času popustila.«

Komaj sta bila ta senzacionalni intervju in to anglo-amerikancem tako dobrodošlo mnenje »maršala« o udarni moči nemške oborožene sile v časopisih objavljena, je nemška oborožena sila napadla Titov glavni stan in ga popolnoma razbila. Pri tem je, kakor znano, padlo 6240 banditov (po drugih poročilih celo 10.000) in tudi mnogi angleški svetovalci, zaplenjeni so bili po nemških četah ves arhiv in velike količine municije. »Maršal« sam je pobegnul na vrat na nos v neprethodno gorovje zvest komunističnemu pravilu, po katerem naj pomrjejo prisilno novačeni kmetje in delavci, medtem ko se morajo dragocene glave komunističnih glavarjev spraviti na varno.

Kar se tiče »vpadle« udarne moči nemške oborožene sile, dajo sledeče številke prepričevalen odgovor na lažnivo izjavo banditskega maršala:

V aprilu in v prvi polovici maja t. l. so imeli Titovi banditi samo v spodaj navedenih krajih sledeče zgube ljudi:

na Balkanu: 17.200 padlih, 8200 ujetnikov in prebežnikov,

na Kranjskem in v Jadranskem Primorju: 11.000 padlih, 4000 ujetnikov in prebežnikov. Zraven so zgubili banditi v teh krajih velike množine municije in zaloge živil.

Vsaka laž ima kratke noge, ali ta tako hitro ovržena in kaznovana laž »maršala« OF in »narodnega osvoboditelja« naj tudi najbolj slepega med slepimi prepriča o tem, da temelji vse gibanje OF samo na laži in da ne more nuditi narodu drugega kakor laž in prevaro.

Zavezniki med sabo

Trst, 4. julija. 25. marca je iz sestreljenega ameriškega bombnika skočilo osem mož posadke, ki je pristala na področju med Sušakom in Gorskim Kotarjem. Pet izmed teh osnih je padlo v roke Nemcem in ustašem in so odšli v ujetništvo, trije pa so padli na terenu, ki ga nadzorujejo komunistične tolpe. Po dveh dneh je dva izmed teh naša neka nemška patrola. Bila sta zaklana in oropana. Ubili in oropali so ju komunisti. Propaganda je eno, dejanja pa kažejo drugo, resničnejšo stran tega »zaveznitva«.

Na otok Lošinj je prispelo na motorni jadrnici osem angleških častnikov-specialistov za podmorniška oporišča, z majorjem Hughesom na čelu. S seboj so imeli dve veliki radijski postaji in mnogo denarja. Ko so pristali, so jih partizani internirali v neki vili, radijski postaji in denar pa so jim odvzeli. Bili so stalno pod oboroženo stražo. Ko so narodno zavedne gospe nekoč povabile te oficirje na kosilo, so jih poslali komunisti tja z oboroženim spremstvom. Vse te gospe so naslednjega dne kaznovali s tridnevnim zaporom. Ko so Nemci zavzeli Lošinj, so vse častnike dobili zaprte v vili. Odpeljali so jih v ujetništvo. (»Straža ob Jadrano«, list slov. narodne straže v Trstu, št. 3.)

Protikomunistično zborovanje slovenske duhovščine

Ljubljana, 4. julija. Pretekli mesec se je vršilo protikomunistično zborovanje slovenske duhovščine. Na zborovanju so se zbrali vsi duhovniki, domači in tujdi oni, ki bivajo v Ljubljani kot begunci. Zbrana slovenska duhovščina je pet dni resno študirala problem komunistične OF, vse temeljito razmotrila in premislila in kot plod študija in razmotritve nje je na koncu soglasno sprejela tole resolucijo:

1. Slovenska duhovščina, zbrana na protikomunističnem zborovanju v Ljubljani, edločno in javno obsoja Osvobodilno fronto kot komunistično organizacijo. Javno obsoja vse zločine, ki jih je storil brezbožni komunizem nad slovenskim narodom. Zaveda se, da je no nabeževih navodilih, danih v okrožnici Divini Redemptoris, dolžna z vsemi močmi delati na svojem področju proti brezbožnemu komunizmu.

2. Slovenska duhovščina je v smislu katoliških moralnih načel lojalna do obstoječih oblasti in ne odreka v svojem delokrogu pomoči vsem, ki jim je častna dolžnost skrbeti za varnost, red in mir v deželi in se bori proti komunizmu za lepšo bodočnost slovenskega naroda.

3. Zbrani slovenski duhovniki pozivajo slohernega Slovence, da z svojem področju sodelujejo v protikomunistični borbi in ne odneha v prepričanju, da bi komunizem pomenil za narod smrt, zmaga nad njim pa življenje.

Proti Stalinovim pomagačem:

Boji ruskih prostovoljcev na Zapadu

Zelo ostril nasprotniki anglo-ameriških invazorjev - Pri topovih in v boju na nož

Odredi ruskih in kavkaških prostovoljcev, ki se v okviru nemških skupin od četke invazije ob Atlantskem okopu, se zvesti svoji prisegi na zastavo in vedo, da je vsak udarec proti Anglo-Amerikancem udarec proti Stalinu, bijejo z entuziazmom in trdoto, ki se morata označiti kot odlična.

PK. Kmalu po polnoči. Kar znenada je kakšnih 300 metrov od morja oddaljena obrambna naprava, ki so jo zasedli ruski prostovoljci, obsuta s točo bomb. Do šeste ure zjutraj dežujejo iz anglo-ameriških bombnikov, ki zapovrstjo napadajo, njihova smrtonosna bremena na položaje, nato začne streljati nasprotnikovo težko ladijsko topništvo in bobni skozi dve uri brez presledka proti temu najhujšemu odseku nemške obrambne fronte. Sekunde pozneje se pojavijo prvi polno zasedeni čolni za izkrcanje. Natrpne čakajo na njih anglo-ameriške elitne čete na možnost, da bi se mogle ustaliti na evropskih tleh in v sotesko vozil padajo krogle prostovoljcev — njihova težka pehotna orožja, njihovi topovi in puške trgajo luknje v strnjelih vrstah nasprotnika. Sedaj se pogrezne eno vozilo za izkrcanje, sedaj drugo... z daljnogledom zasleduje Unteroffizier potopitev čolnov, smrtni boj posadk... sedaj se pogrezne tretje vozilo...

Položaj je trdno v njihovih rokah

Tam gazijo prve udarne čete na kopno — in padejo trumoma v ognju branilcev. Vedno novi čolni za izkrcanje se približujejo obali. Pravi pekel za nje. Mrtvi in umirajoči pokrivajo obrežno pokrajino, ležijo na pol poplavljeni po valovih in plitki vodi in se prematavajo zunaj v valovih. Nepredstavljivo visoke so zgube Anglo-Amerikancev, toda tudi hrabri branilci imajo zgube.

Sedaj poveljuje Unteroffizier svojemu vođu. Njegovi možje leže za ruševinami neke utrdbe in poče sovražniku nasproti svoje smrtonosne salve. Topovi so izpadli. Vedno znova obsuti s točo sovražnih izstrelkov — Anglo-Amerikanci so spravili na plitki vodi v položaj tudi dva protiklopnjaška topova — drže prostovoljci svoj položaj in ga drže trdno, dokler ne pride povelje, naj se umaknejo na neko zadaj ležečo oporišče bataljona.

Skupina, ki šteje osem mož in ki jo vodi prostovoljec, se umika na levem krilu. Nekaj sto metrov jih še loči od našega najbližjega zajezujočega položaja. Tu jim zaprejo pot sovražni lovci padalci. To so Kanadijci v zelenih sukajah in z rdečimi pokrivali. Vodja oddelka, ki šteje približno sto mož, pozove prostovoljce, naj se vdajo. Kot odgovor sname prostovoljec kot prvi svoj Mpi in strelja, nato brne orožja njegovih tovarišev. Samo redko zveni kot odgovor streljanje sovražnika. Kanadijce je pač ta nepričakovana obramba malega števila nasprotnika presepetila. Tako se prebijajo prostovoljci k našim položajem. Raje umrjejo v boju, kakor da bi se vdali nasprotniku, ki bi jih vendar samo izročil pomagačem GPU, da jih obsodijo.

Nekje v zaledju Atlantskega okopa. Tam je hribovit in nepregleden svet. Grmovje, vrste

dreves, globoke zareze. Nad to, sicer mirno pokrajino je danes kakor v peklu. Vedno znova odvržejo anglo-ameriška letala svoje lovce padalce v ta odsek. Le-ti naj razbremenijo njihove na obalo poslana četa. Vedno znova hočejo tovrstna jadrna letala pristati in med njih udarjajo granate nemškega protiletalskega topništva, udarjajo snopi izstrelkov in razsaja smrt. Potem pa se ustalijo na kopnem prve po letalih pristale čete, in lovci padalci hočejo priti do sapa, pa ne pridejo do tega. Njim nasproti stoji enota prostovoljcev, ki obstoja iz Georgijcev. To so možje, ki so navajeni bojevati se v takšnem ozemlju, kakršno je to. Cetudi jih ta hribovit svet le rahlo spominja na njihovo domovino, vendar vedo, da se tudi ob Atlantskem okopu bojujejo za svojo domovino.

Tu, pred malo jaso, je spravil neki odred Georgijancev dve strojnici v položaj. Možje čakajo, da se bodo zbral deli padalcev na jasi. Nato govore brigadke krogel. Smrt hodi okoli. In tiste Amerikance in Angleže, ki so ušli temu nenadnemu obstreljevanju in že mislili, da so vsaj začasno na varnem, naskočijo sedaj Georgijci iz grmovja. Strelji samokresov pokajo, bajonet — bodalo najde svoj cilj in med tem se razpočijo ročne granate ter ragljajo strojne pištole. Iz vsakega grma, iz vsakega drevesa, iz vsake gube zemlje čaka smrt vojake invazije.

Nad tem hrumi šum anglo-ameriških motorjev. Vedno nove čete pristajajo iz zraka, ki ravno tako izkrcavajo, kakor tovariši pred njimi. Tudi v vrstah branilcev Atlantskega okopa išče in najde smrt svoje žrtve, vendar so zgube še znosne v primeru z nasprotnikovimi.

To sta samo dve sliki iz bojnih dejanj na Zapadu. Boji se nadaljujejo. Tudi v tem trenutku zapečatijo nemški vojaki in pripadniki odredov prostovoljcev s svojo krvjo svoje sobojevnštvo in svojo vero v svetlo bodočnost narodov. Nešteta junaštva, o katerih nekaj zve širša javnost šele pozneje, doprinašajo nemški vojaki in njihovi zavezniki vsak dan in vsako uro na vseh frontah, na koncu te trdne neizprosne borbe — stoji naša zmaga.

Kriegsbericht Erik Jakobsen

Begunci pomorjeni!

Izrodek vojne na Zapadu kakor pri boljševikih - Tajni ukaz III. kanadske armade

PK. Na južnem skrajnem kancu parka, radi katerega se že dve uri vrši ogorčen boj, je predrla neka stotinja do angleškega poveljniškega stana. Britanci so kot odgovor obrnili na ta odsek topniški ogenj, ki je dobesedno meter za metrom preoral zemljo. Grenadirji so bili zakopani in za drevesi pritisnjeni na zemljo, ali tudi za en centimeter niso mogli privzdigniti glave — misleč samo na to, da bi že enkrat nehali ta neprestani topniški ogenj.

Ali granate so tulile brez presledka, v topot razpokajočih se udarcev so se pomešale eksplozije na drevesih in šibajoči železni dež iz vrhov raztrganih dreves. Polagoma se je približeval ognjeni val. En kilometer v ozadju je dosegel oddelek francoskih beguncev in je drvel, vse pobijajoč nad temi brezmočnimi dalje. Drugi oddelek beguncev je dosegel angleški oklopni klin vzhodno od male vasi, ki je naslonjena na desni. Točno se je videlo, kako so Francozi pustili vozove in kolese, pometali svežnje in zavoj in skušali pobegniti. Britanci pa niso oklevali niti sekunde. Lahko smo opazovali, kako so oklopniki nekoliko zavili in potem begunce pomandrali.

To grozno ravnanje, ta moriški napad na nedolžne begunce ni nobeno naključje ali v

onemogli jezi napravljena pomota, ampak povzročila ga je volja anglo-ameriških invazijskih generalov! To dokazuje v poveljniškem stanu zaplenjeno divizijsko povelje III. kanadske divizije, ki se glasi: »7. tajno povelje III. kanadske divizije za prve operacije. Na ujetnike ni polagati nobene važnosti, begunci naj se na poti poveljuje ali ubijejo.«

Kriegsbericht Joachim Fernau.

To svetu

Kakor poroča angleška obveščevalna služba, je poročnik lord Lascelles na italijanski fronti ranjen prišel v nemško ujetništvo. Lord Lascelles, nečak angleškega kralja, je najstarejši sin lorda Harewooda.

Na nekem podolgstem poslopju v Norden (Ostfriesland) raste iz nekega strešnega žleba in med strešno opeko 12 dreves: breze, brest, lipa in celo kostanj. Nobeden jih ni tam vsadil, ptice so nekega dne pri napravljanju gnezda zanesle seme. Mlade rastline so se tam ustanovile in razvile, da so porasle. Se celo iz neke ozke zidne razpoke visoko gori na stavbi raste košat brezov grm ki vsako leto zeleni.

Teh par zaslišanih, zaradi katerih ste bili pri meni na predsedništvu, smo že pač skoraj pozabili. Rad bi vas samo prosil blagohotnega pojasnila.

Gospodu Spitzu se je poznalo, da se mu je prvič odvalil kamen s roca, in drugič, da mu je takoj zrasel greben.

»Ampak prosim vas, gospod dvorni svetnik, ali mora to biti ravno sedaj? Ali bi ne bilo boljše pri meni, v moji pisarni?«

»V kavarni se da vendar veliko bolj neprijetno kramljati. Ali se ne zdi tudi vam tako, gospod Spitz. Glejte, če pride enkrat policija v vašo poslovalnico, bi se lahko zgodilo, da bi ljudje mislili, da hočemo napraviti hišno preiskavo. To je vendar veliko preprostejše, če mi takoj poveste, koliko polje za zavarovanje življenja imate v svoji blaginji...«

Gospod Spitz je razburjeno planil pokonci in menil: »Kaj naj to pomeni? Tu pa je videl te tisti znani, ledenohladni pogled, s katerim je gospod dvorni svetnik Findvogel naravnost zaslovel. In gospod dvorni svetnik je vstal in suho rekel: »No, če pa hočete imeti drugade...«

Tu se je pa Spitz rajši zopet usedel in začel pripovedovati. »Gospod dvorni svetnik, je rekel, »to je vendar popolnoma realen posej, če pridejo ljudje k meni in si hočejo najeti posojilo — jaz napravim to ob kulantnih pogojih in sam vendar ne letam z ljudmi, nasprotno oni pridejo k meni in nato pove o tem en prijatelj drugemu. Saj pač sami veste kako lahkomišlino so dandanes mladi ljudje. Sami dobri ljudje iz najboljših družbe. Če vam smem izdati, je tudi sin vašega gospoda prijatelja, gospoda zdravstvenega svetnika Borleba, moja stranka...«

Sedaj je Spitz napravil umeten odmor, kajti čutil je, da je udarec zadel. Ampak tu je bil zopet podcenjevali gospoda dvornega svetnika Findvogla. Ta je namreč sedaj vsem krje otresel cigareto ob kavarniški mizi, samo na kratko vprašal: »Aktivna ali pasivna stranka? In te vprašanje je zvenelo ledenohladno.

ZRCALO ČASA

Kakor je Oberkommando der Wehrmacht dne 30. junija objavilo, je bilo od 4. junija naprej na invazijski fronti odstreljenih nad 900 sovražnih oklopnikov.

V Beli Rusiji so začeli odredi vojske in policije pod vodstvom Obergruppenführerja in Generala der Polizei pl. Gottberga uspešno zaključili podvzete proti tolpam. V štirideskih bojih je bilo uničenih 342 banditskih taborišč in 936 bunkerjev. Boljševiki so imeli najhujše krvave zgube. Razen 7.700 mrtvih so zgubili 5.300 ujetnikov, uplenjena so bila številna orožja in obsežne zaloge živil.

V francoskem prostoru je bilo pri več očičevalnih podvzetih likvidiranih 80 teroristov.

Indija pričakuje novi val lakote. V neki protestni izjavi vodilnih indijskih osebnosti iz politike in gospodarstva se je v četrtek na to opozarjalo, da ima preskrba z živili za prihodnje mesece zelo slabe izgled.

De Gaulle se ima zahvaliti, da je dobil Rooseveltovo dovoljenje, da ga lahko obišče v Washingtonu, edino ne nujnemu zahtevanju sovjetskega veleposlanika, pravijo v diplomatskih krogih v Zedinjenih severno-ameriških državah. V državnem departmaju se je napačal sum, da so med Alžiro in Moskvo mnogo ožji stiki kakor pa samo prijateljski.

Badoglio se še vedno trudi, da bi dobil kakšno mesto v vladi Bonomijs. Če se ne bodo odločili, da bi ga sorojeli za zunanjega ministra, upa, kakor se je zvedelo v Alžiru, da bo dobil mesto veleposlanika v Londonu ali Washingtonu.

Se vedno se ravno v tem času dobe ženake, ki same, dasti so že zelo stare in slabih moči, nočejo pri vojnih dejanjih stati ob strani. Vzorno je delovanje sedaj 73 letne žene v Essenu, ki je leto za letom, dan na dan hodila v vojašnico, da je tam sprejela poškodovane vojaške nogavice radi popravila. Nič manj kakor 2000 nogavic je tako popravila in s tem s svoje strani pripomogla, da je izpolnila vrzel v delovnem dogajanju. Še potem, ko je zgubila po napadih zračnih gangsterjev svoj dom in je bila začasno evakuirana, si je dala nogavice pošiljati v hrbe, da bi tam na bila brez dela.

V kmetijsko delavskem naselju Berg bei Kandel (Westmark) je dveletni otrok pogoltnil fižol; ostaj mu je v grlu in povzročil otrokovo smrt.

V okolici Linza letos preskušajo neko zanimivo novost. Nasadili so 100 hektarjev predkaljenega krompirja kot drugi sadež. Krompir so nasadili po repici in ogrščici, da bi na istem zemljišču dosegli dve letini, polno letino pri repici in ogrščici in predvidoma 70 do 80 odstotkov polne letine krompirja.

V nekem časopisu iz leta 1894. bereš: »Ker moram po pogodbi oddati stanovanje v prav takem stanju, kakor sem ga dobil, iščem 20 živih miši, 2000 atenic in 500 ščurkov...«

V Bahardortu v Kreis Wanzleben je neki rejec perutnine, ker so kokoši vedno nosile jajca v golobja gnezda, dohode in gnezdom zožil, tako da so se tudi golobje samo trudoma prerili do gnezd. Sedaj je doživel presenečenje, ko je iz nekega golobjega gnezda nenkrat slišal cvikvanje piščet. Golobica je dve kokoški jajci izvalila z lastnimi.

Verlag und Druck: Nö.-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH, Klagenfurt. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann. Zvezek let Anzeigenliste Nr. 1 editio.

Zadnja preiskava

DVORNEGA SVETNIKA FINDVOGLA

Kriminalna novela. Pisal Franz Heinrich

Dogaja se pač vedno še prastara, večno nova idila v življenju, in oba mlada človeka sta se tej idili takoj udala, da niti opazila nista, ko se je zuna zavrtel ključ v ključavnici. Šele, ko se je odprla ključka salonskih vrat, sta se prestrašena.

»Hm, hm, se je oglasil gospod dvorni svetnik in menil potem: »Tu je pa videti, kakor na pokopališču Same cvetlice«. Nato si je pričel cigareto. Gospod Gerlander bi se bil rad zagnal in spregovoril z dvornim svetnikom nekaj zasebnih besed. Ko je pa pogledal v oči za ščipalnikom, je raje molčal. In on vendar za Boga ni bil človek, ki bi lahko prišel v sadrejo.

In nato je rekel gospod dvorni svetnik: »Finerl bodi tako ljubezna, pa naju pušti sama, saj lahko med tem časom poiščem likerja.«

Finerl je smuknila iz sobe. Z nemo kretljivo roko je dvorni svetnik Findvogel pozval Gerlanderja, naj se zopet usede, se usedel njemu nasproti in rekel: »Lepo reči slišimo o vas. Kako se godi grofici Kummersdorfovi?«

In ko je Gerlander hotel odpreti usta, da bi kaj odvrnil, mu je položil roko na koleno in rekel: »Zapomnite si to, roke proč od takih reči in predvsem pa mi obljubite, da v bodočih dneh ne boste nosili orožja. Bila bi škoda za vas, če bi bili morda zaprti zaradi kakšnega streljanja. In sploh ne podvzemite ničesar na lastno pest! Vem, vem, vi ste reporter in ste šestlaskomen. Toda čelste, če neletite na odločne lopove, vam gotovo slaba preda. Kajti vas se bošilo, da bi morda padel preveč pred nami, pa tu pa imajo respekt! To je namreč razlika med zasebniki in nami.«

Drugače pa dvorni svetnik ni rekel ničesar. Samo takrat, ko je Finerl zopet vstopila,

mu je šinil lanen, pa ne posebno prijazen smehljaj okrog ust, nato pa je samo suhoparno menil: »Ne razumem te, Finerl, ti si vendar drugače tako nedostopna.«

In nato je zuna zopet pozvonilo. Dvorni svetnik je šel sam odpirat. »Človek bi lahko mislil, da imamo mlada v hiši, je menil porogljivo, vtem ko je - pustil v stanovanje dr. Tunsteina, ki je tudi prišel s šopom cvetlic.

In nato se je poslovil od teh treh.

Najprej se je peljal še v policijsko predsedništvo in si dal po Schmeru poročati o tem, kaj je bil zvedel pri veleindustriju Haberlanderju. Haberlander je bil zelo začuden zaradi stavljenega mu vprašanja, je poročal Schmer, in je lahko samo to povedal, da je bil svoj avto postavil pred Opera ter ga šele proti drugi uri zjutraj zopet porabil. Stari dvorni svetnik na to ni rekel ničesar, kakor: »To sem si takoj mislil, prijazen pokimal Schmeru in odšel. Lepo počasi jo je mahal peš po Ringu, vzdolž Nabražja in potem v drugi okraj v Taborstraße. Pri eni izmed številnih kavarn je obstal, si z žepnim robcem očistil ščipalnik, potem energično sunil v vrtilna vrata in vstopil. Ni mu bilo treba veliko gledati naokrog, da je našel moža, ki ga je iskal.

V popolnoma moderni, le nekoliko pretirano prikriveni obleki je sedel tem v krogu veselih kvartopircov debel mož z asirsko prirezano, kratko brado. Njegovo mesnate ustnice so mesale debelo cigaro. Cigara mu je skoroda padla iz ust, ko mu je naenkrat dvorni svetnik Findvogel položil roko na ramo in s prijaznim glasom rekel: »Ježeš, gospod Spitz. Saj sem vendar vedel, da vas bom tu našel. Ali vas smem masčkeno motiti?«

Nekoliko obotavljivo je vstal gospod Spitz in rekel: »Bog nebeški, gospod dvorni svetnik Findvogel osebno. Kaj mi dote častje? Na to je odločil harte in se z dvornim svetnikom umaknil v neko serajsko dolbino v zidu.

»Da, da, ljubi Spitz, je začel dvorni svetnik. »Nikar mi ne zamerite, da vas motim tako sredi zabave, ampak navsezadnje sva vendar stara znanca. Seveda ne službeno,

(Dalje prihodnjak)

Generaloberst Dietl tödlich verunglückt

Feierlicher Staatsakt für den Helden von Narvik — Die Abschiedsworte des Führers

Berlin, 4. Juli. Mit tiefer Trauer nahm am Samstag die Nation in einem feierlichen Staatsakt Abschied von dem durch ein herbes Geschick jäh aus dem Leben gerissenen Generaloberst Dietl. Eine besondere Weihe fand die Feier durch die Anwesenheit des Führers, der seinem toten Heerführer den letzten Gruß entbot und in einem warmempfundenen Nachruf den Gefühlen Ausdruck gab, die ihn in dieser ersten Stunde besaßen. Der Chef des Oberkommandos der Wehrmacht, Generalfeldmarschall Keitel, würdigte die Persönlichkeit und Leistungen des Verewigten.

Pünktlich zur festgesetzten Stunde trifft der Führer, dem vorher der Kommandeur des Ehrenbataillons die Trauerparade gemeldet hat an der Stätte des Staatsaktes ein. Ihm folgt der Chef des Oberkommandos der Wehrmacht Generalfeldmarschall Keitel. Der Führer wendet sich den Angehörigen zu, drückt ihnen die Hände und begibt sich auf seinen Platz. Die heroischen Klänge des Trauermarsches aus der „Götterdämmerung“ leiten den Staatsakt ein. Als die Musik verhallt, tritt Generalfeldmarschall Keitel vor und widmet dem toten Kameraden einen längeren Nachruf. In seiner Ansprache sagte der Chef des Oberkommandos der Wehrmacht:

„Mein Führer! Auf Ihr Geheiß sind mit den nächsten Angehörigen wir hier versammelt um unserem Kameraden Generalobersten Dietl die letzte Ehre zu erweisen. In tiefer Erschütterung steht Ihre Wehrmacht, mein Führer, und mit dieser das ganze deutsche Volk wiederum an der Bahre eines der größten Soldaten dieses Krieges. Unser Volk ist in dieser Kriegszeit hart geworden und nimmt Verlustmeldungen in soldatischer Haltung entgegen. Der Tod des Generalobersten Dietl aber bedeutet uns allen mehr als der Verlust eines heroischen Generals und Armeeführers. Seit den unvererblichen Tagen von Narvik ist er für Deutschland und seine Verbündeten die Verkörperung von Glauben und Willen, von kühnstem Mut und stärkstem Ausharren geworden. Der Geist unerschütterlicher Zuversicht und souveräner Sicherheit, mit dem er damals seine Soldaten zu erfüllen wußte, hat seit den Kampfjahren um Narvik dem ganzen deutschen Volk dieses einzigartigen Mann und sein Werk im schönsten und wahrsten Sinne des Wortes volkstümlich gemacht.“

Ein unerbittliches Schicksal hat Generaloberst Dietl seinem Führer und seinem Vaterland in einem Augenblick entzissen wo an allen Fronten unser Kampf für die Errettung und die Sicherheit Europas seinem Höhepunkt zueilt. Es ist eine ganz besondere

Ehrende finnische Nachrufe

Helsinki, 4. Juli. Die gesamte finnische Presse widmet am Sonntag großen Raum dem Ableben des Generalobersten Dietl. Neben den an erster Stelle veröffentlichten Meldungen über den Staatsakt und neben dem Tagesbefehl des Führers würdigten die Blätter den Helden von Narvik in eigenen Nachrufen und Lebensbeschreibungen als Heerführer und ritterlichen Freund Finnlands, der als Symbol der deutsch-finnischen Waffenbrüderschaft weiterleben werde. Generaloberst Dietl habe sich in dem kargen Norden Finnlands — so stellen die Blätter einheitlich fest — wo er seit zweieinhalb Jahren sein Hauptquartier aufgeschlagen hatte, heimatisch eingelebt und neben den militärischen Aufgaben auch für alle anderen Gebiete des finnischen Lebens ein aufrichtiges, wohlwollendes Interesse an den Tag gelegt. Besonders aber hätten ihn alle die Finnen, die mit ihm an der gemeinsamen Sache zusammenarbeiten durften, als einen Mann von unerschütterlichem Glauben an den Sieg der finnisch-deutschen Waffenbrüderschaft kennengelernt.

Tragik, daß dieser Kämpfer nicht den Tod auf dem Schlachtfelde neben seinen Soldaten finden durfte, sondern einem traurigen Unfall zum Opfer fallen mußte. Das alles erfüllt uns mit bitterer Trauer. Aber gerade weil wir uns der ganzen Schwere des Verlustes bewußt werden, der uns betroffen hat, tritt die Gestalt des hingeschiedenen Generalobersten mit der ganzen Leuchtkraft seiner Persönlichkeit vor unsere Seele. Wir, die wir sein Wesen kannten, sind uns bewußt, daß bei dieser Gedenkleier nie und nimmer Worte der Klage seinem Sinne gerecht werden. In der Stunde, in der wir von seiner sterblichen Hülle Abschied nehmen, kann in seinem Geiste unser Gedenken nur einen Inhalt haben: Den Ruf zu den Waffen, den Aufruf zur Tat, das Bekenntnis unzerstörbaren Glaubens an den Sieg unserer Sache und die uns aus tiefstem Herzen kommende Bekundung unerschütterlicher Treue zum Führer.

Mit elementarer Gewalt spüren wir das Vermächtnis, das Generaloberst Dietl uns hinterläßt, und die

Verpflichtung, die das leuchtende Vorbild seines Lebens an sie auferlegt hat. Einem der Treuesten unseres Führers hat die Vorsehung das Schwert aus der Hand gewunden, das er zu führen verstand wie nur wenige.

Aber wie sein Leben von früher Jugend an erfüllt und bestimmt war vom Dienst am Vaterland, wie das jugendliche Feuer seines Temperaments und sein zielklarer, vorwärtsdrängender Wille jede Truppe durchglüht, deren Führung ihm anvertraut war. Es kann in der Stunde, in der wir uns anschicken, seinen Leib der Heimaterde zu übergeben, die Parole nur lauten: „Über Gräber vorwärts!“

Dann zeichnete Generalfeldmarschall Keitel ein Lebensbild des Generalobersten Dietl, in dem noch einmal alle jene historischen Daten aufgezeigt wurden, die den großen Soldaten und vorbildlichen Armeeführer im wahrsten Sinne des Wortes zu einem Volkshelden machten. Dieses Leben und diese Taten werden für immer unvergessen in der Geschichte des Reiches stehen.

Ansprache des Führers beim feierlichen Staatsakt

„Es ist für mich sehr schwer, aus einem Anlaß zu sprechen, der mir nicht nur einen der besten Soldaten, sondern auch einen der treuesten Freunde genommen hat. Die militärischen Leistungen des Generalobersten Dietl werden in die Geschichte eingehen. Seine Persönlichkeit kann aber nur der ganz ermessen, wer das Glück hatte, sie im Laufe vieler Jahre selbst zu erleben.“

Als ich zum ersten Male diesem Mann gegenübertrat, da ermöglichte er mir in seiner Kompanie die erste Einflußnahme auf ein deutsches Regiment. Als erster Offizier der deutschen Wehrmacht hat er mir seinen Verband zur Verfügung gestellt, um politisch auf ihn einzuwirken. Eine Stunde, nachdem ich damals zur dritten Kompanie seines Regiments gesprochen hatte, gab mir dieser Mann seine Hand und erklärte, er würde von jetzt ab mein Gefolgsmann und Anhänger sein. Und dabei ist es dann geblieben. Jahr für Jahr. Zuerst in den bittersten Jahren unseres Ringens, in denen ich selbst als völlig Unbekannter vor einem Gebirge von Schwierigkeiten stand, das kaum überwunden werden konnte. Dieses Verhältnis ist das gleiche geblieben, als er später in der neuen Wehrmacht berufen war, eine so führende Rolle zu spielen wie ich sie ihm damals aus meiner persönlichen Kenntnis des Menschen und damit auch des Soldaten zugeordnet hatte. Denn man kann auch im Soldatentum den Menschen nicht trennen von seinem rein soldatischen Können. Es ist letzten Endes der Mensch in seiner weltlichen Haltung, der die soldatischen Fähigkeiten zum Erfolge führt.

Wenn ich einst persönlich befahl, daß General Dietl die Expedition nach Narvik durchführen sollte, dann geschah es, weil ich glaubte, in ihm den Mann zu kennen, der selbst scheinbar Aussichtslos am Ende doch durch sein gläubiges Vertrauen würde ermöglichen können. Wenn wir auch heute im fünften Kriegsjahr oft vor schweren Situationen stehen, so ist keine dieser Situationen auch nur annähernd zu vergleichen mit dem Auftrag, den ich damals diesem bis dahin unbekanntem deutschen General erteilte, den Auftrag, mit einer Handvoll Soldaten mitten durch die feindliche Seeübermacht hindurch in einen Hafen vorzustoßen, der dem deutschen Volk in unendlicher Ferne zu liegen schien, und dort ganz auf sich allein gestellt, vielleicht für viele Wochen und Monate zu versuchen, nicht nur diesen Hafen zu halten, sondern eine Position aufzubauen, in die später andere Verbände nachrücken konnten. Abgeschnitten von allen Verbindungen, ohne Proviant, ohne Munition, ohne

schwere Waffen stand dieser Mann mit 2½ Tausend Soldaten mit seinen Gebirgsjägern und später noch 2000 Mann schiffbrüchiger, sich selbst mühsam rettender Matrosen und Seeoffiziere ganz allein einer weitaus überlegenen feindlichen Macht gegenüber.

Die Lage, die er damals gemeistert hat und wie er endlich diese Lage zugunsten Deutschlands endgültig wendete, ist ein Wunder an Einsatz nicht nur großer soldatischer Fähigkeit, sondern auch der menschlichen Persönlichkeit. Diese Qualität des Menschen war bei ihm die seltene Fähigkeit, die Liebe zum Soldaten, das Bemühen um den einzelnen zu verbinden mit einer rücksichtslosen Härte, wenn notwendig auch im Fördern. Generaloberst Dietl hat vielleicht am klarsten in seiner Person die Synthese gefunden, auf der einen Seite unerbittlich hart zu sein im Verlangen und auf der anderen Seite doch aufzuehen in der Besorgtheit für seine Männer. Und deshalb haben auch am Ende alle diese Männer, von denen er schier Unmögliches fordern mußte und gefordert hat, in einer grenzenlosen Verehrung und Liebe an ihm gehangen. Er hat dadurch eigentlich den Typ des nationalsozialistischen Offiziers geschaffen, eines Offiziers, der nicht weichlich ist im Verlangen und Fördern, nicht schwächlich in Einsatz der Menschen, sondern der genau weiß, daß für diesen Kampf kein Opfer zu groß oder zu teuer ist, um nicht gebracht zu werden, jenes Offiziers, der auf der einen Seite diese harten und härtesten Forderungen stellt, auf der anderen aber das Schicksal seiner Untergebenen als ihren wahren Freund und Vater zu seinen eigenen gestaltet. Ein Nationalsozialist also nicht der Phrase, sondern dem Willen, der Überlegung und doch auch dem Herzen nach. So hatte ich ihn persönlich früher schätzen gelernt. Das glaube ich von ihm erwarten zu dürfen und das hat er dann auch gehalten.

Daß ich schon aus diesem Grunde persönlich ein besonderes enges Verhältnis zu diesem Offizier besaß, war selbstverständlich. Er ist für mich der erste Offizier der deutschen Wehrmacht, der in meine Gedankenwelt eingedrungen war und sich blind und ohne Kompromiß zu ihr bekannte. Ich habe ihn später in der Zeit, in der ich selbst gezwungen war, sehr schwere und harte Entschlüsse zu treffen, aber noch ganz besonders schätzen gelernt.

Gerade in den Jahren von 1933 bis 1936, als ich mit dem Blick auf die deutsche Zukunft unendliche Wagnisse eingehen mußte, da stand dieser Mann unerschütterlich und selbstverständlich hin-

ter mir und das hat sich so fortgesetzt bis in die letzten Tage.

Als er zuletzt bei mir war, auf Grund der neuen militärischen Lage in Finnland, da sprach aus ihm das gleiche bedingungslose Vertrauen, auch in Zukunft mit jeder Situation unter allen Umständen fertig zu werden und, wenn notwendig auch die schwersten Aufgaben zu meistern. Er war durchdrungen von der Überzeugung, daß am Ende selbstverständlich unser gemeinsamer Sieg stehen wird, ja er war durchdrungen vom Bewußtsein, daß es überhaupt keinen großen Erfolg auf dieser Welt gibt, der nicht unter schweren Opfern und Schmerzen errungen, daß die Meinung derjenigen zu werfen ist, die sich einbilden, daß die großen Männer der Weltgeschichte und der Erfolg ihrer Taten von vornherein als selbstverständlich vorauszusetzen gewesen wären. Generaloberst Dietl gehörte zu jenen, die es in sich fühlten, daß die Größe einer Leistung ununterbrochen wächst mit ihren Schwierigkeiten. So hat er selbst sein Leben gestaltet und so hat er für das deutsche Volk und seine Zukunft gekämpft.

Für mich ist dieser teure und treue Freund eine Stütze gewesen, eine Stütze vor allem in deutschen Offizierskreisen. Er gehörte zu jenen, die in schweren Zeiten mitgeholfen haben, Vertrauen auszustrahlen und andere hart und fest zu machen. Das kann ich ihm nie genug danken. Möge sein Vorbild viele deutsche Offiziere und Generale erfüllen und begeistern. Mögen sie alle lernen, ebenso hart wie im Einzelnen gütig zu sein, ebenso rücksichtslos zu fordern, wie Verständnis zu besitzen für den Mann und seine Sorgen. Mögen sie vor allem lernen, besonders in Krisenzeiten unter allen Umständen Vertrauen auszustrahlen, um den einzelnen Mann mit sich empor zu heben und jeden Gedanken von sich weisen, als könne jemals ein Kampf hinter dem der ganze Fanatismus einer Nation steht, anders als mit dem Siege enden, ganz gleichgültig, wie im Augenblick auch die Situation sein mag.

Das war das Wunderbare an ihm, daß er in seinem eigenen Lebenskampf und in seinem späteren Ringen als Soldat so viele Situationen, in denen man fast hätte verzweifeln können und viele auch verzweifelt waren, erfolgreich gemeistert hat. Das hat er nicht nur als Theoretiker gelernt, sondern als einer der größten Praktiker unserer neueren deutschen Geschichte uns vorgelegt.

Meine persönliche Freundschaft zu ihm macht es mir deshalb besonders schmerzlich, seiner zu gedenken. Wenn ich von diesem Freunde heute Abschied nehme, geschieht es deshalb mit den bittersten Empfindungen eines tiefgetroffenen Mannes, auf der anderen Seite aber mit dem unbeugsamen Fanatismus, daß auch dieses Opfer auf dem Altar des Vaterlandes für uns alle nur eine neue Verpflichtung ist.“

Der tote Generaloberst der Heimaterde übergeben

München, 4. Juli. (Eigener Bericht.) Die sterbliche Hülle des Generalobersten Dietl wurde Sonntag vormittag in München der heimatischen Erde übergeben. In den Abendstunden des Samstag hatte die Münchner Bevölkerung, zu der der Sieger von Narvik noch vor einem halben Jahr vor der Feldherrnhalle gesprochen hatte, die Trauerbotschaft empfangen.

Als er nun im Münchner Nordfriedhof feierlich beigesetzt wurde, waren die Gedanken der ganzen Stadt mit einer aus tiefbewegtem Herzen kommenden Teilnahme dem gefallenen siegreichen Soldaten zugewandt, unter dessen Führung so viele Söhne der Stadt gekämpft haben.

2007 Feindflugzeuge im Juni

Berlin, 4. Juli. Die Anglo-Amerikaner verloren im Monat Juni bei ihren Unternehmungen im Westen, im Mittelmeerraum und über dem Reichsgebiet 2007 Flugzeuge, darunter über 1000 viermotorige Bomber. In dieser Zahl sind die im Verlaufe der Invasion vernichteten Lastensegler nicht erfaßt.

Japanischer Erfolg im Pazifik

Tokio, 4. Juli. Das Hauptquartier gab am Samstag bekannt: Einheiten der japanischen Luftwaffe stellten am 24. Juni in den Gewässern südlich der Bonininseln nach Nordwest fahrende feindliche Kriegsschiffeinheiten zum Kampf. Es gelang ihnen dabei, zwei Flugzeugträger und zwei Kriegsschiffe nicht erkannten Typs zu versenken. Mehr als 55 feindliche Flugzeuge wurden abgeschossen. Die eigenen Verluste belaufen sich auf 46 Maschinen, die noch nicht zurückgekehrt sind.

Sanktionen gegen Argentinien

Genf, 4. Juli. Wie Associated Press aus Washington meldet, haben die Vereinigten Staaten nach einer amtlichen Erklärung nun endgültig beschlossen, wirtschaftliche Sanktionen gegen Argentinien anzuwenden. Beschlüsse über die genauen Maßnahmen, die gegen das nationalistiche Regime Farrell angewendet werden sollen, werden erst in Besprechungen mit Botschafter Norman Armour erfaßt werden, der zu Beginn dieser Woche in Washington erwartet wird.

Neue Ritterkreuzträger

Berlin, 4. Juli. Der Führer verlieh auf Vorschlag des Oberbefehlshabers der Luftwaffe, Reichsmarschall Göring, das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes an Oberleutnant Augustin Staffelführer in einem Nachtgeschwader, Hauptmann Henzel, stellvertretender Kommandeur einer leichten Flakabteilung, Oberfeldwebel Aigel, Bordmechaniker in einem Kampfgeschwader, Oberfeldwebel Gaiser, Flugzeugführer in einem Nachtgeschwader.

Der Führer verlieh ferner das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes an Oberst Roß-Lippert, Kommandeur eines schlesischen Panzerregiments, Hauptmann Hans Friedrich Graf zu Rantzau, Abteilungsleiter im Panzer-Artillerie-Regiment „Großdeutschland“, Stabsfeldwebel Fritz Ingenberg, Zugführer in einem rheinisch-westfälischen Grenadier-Regiment, sowie an Oberleutnant z. S. Ekehart Martinussen, Kommandant eines Vorpostenbootes, und Leutnant d. R. Ernst Kiratsen, der inzwischen den Heldentod fand.

Deutsch für Fortgeschrittene

19. Stunde.

Höflichkeit ziert jeden Stand.

Ein sehr vornehmer und reicher Mann, der eine ganze Provinz regierte, stand einst mit einem andern gleichfalls reichen und angesehenen Manne auf der Straße und sie sprachen miteinander. Da ging ein Negersklave an den beiden Herren vorüber. Er grüßte sehr höflich, und der Statthalter dankte freundlich. »Wies, sagte der Reiche, »Eure Exzellenz lassen sich so weit herab, einem Sklaven für seinen Gruß zu danken?« »Weshalb denn nicht?« antwortete ihm der Statthalter; »ich wollte nicht, daß ein armer Sklave, der nicht einmal eine gute Erziehung genossen hat, höflicher sei als ich.«

zieren — kraatti, (o)lepatti
Stand, der — stan
regieren — vladati
Negersklave, der — zamorski (črnaki) suženj
Statthalter, der — namestnik
sich herablassen — ponižati se

10 Wörter, die Sie lernen sollen:

- quetschen — mečkati, gnesti, tlačiti, zmečkati
- Quittung, die — pobotnica
- Rache, die — osveta, maščevanje
- Rachen, der — žrelo, grlo, goltanee
- rächen — maščevati
- Rad, das — kolo
- radfahren — kolesariti
- radieren — radirati, strugati, (o)strgati
- Rahmen, der — okvir
- Rand, der — kraj, rob, obronek

und nun die Sätze dazu:

- Ich habe mir gestern bei dieser Maschine die Hand gequetscht.
- Ich bitte Sie, mir für den eingezahlten Betrag eine Quittung zu geben.
- Er nahm an seinem Feinde eine fürchterliche Rache.
- Der Arzt sah dem Kranken mit einem Hohlspiegel in den Rachen.
- Ich werde mich an diesem Gauner rächen.
- Ein Rad treibt das andere.
- Können Sie radfahren?
- Man sieht, daß auf diesem Papier radiert wurde.
- Zu jedem Bild gehört ein passender Rahmen.
- Lassen Sie bitte an der Seite einen Rand. Das Glas ist bis zum Rande voll. Er war außer Rand und Band vor Freude.

- Ušcenil (amečkal) sem si večerj roko pri tem stroju.
Prosim, dajte mi pobotnico glede vplačanega zneska.
Strašno se je maščeval nad sovražnikom.
Zdravnik je pogledal bolniku z vboklim zrcalom v grlo.
Maščeval se bom nad tem lopovom.
Kolo kolo goni.
Ali znate kolesariti?
Vidi (pözna) se, da je bilo na tem papirju radirano.
K vsaki slikli spada (je potreben) primeren okvir.
Prosim, pustite rob ob strani.
Kozarec je do vrha (zvrhoma) poln (zvrhan).
Ves je bil iz sebe od veselja.

Ribbentrop zur Ermordung Henriots

Berlin, 4. Juli. Der Reichsminister des Auswärtigen von Ribbentrop hat aus Anlaß der Ermordung des französischen Staatssekretärs für Information und Propaganda, Philippe Henriot, dem Präsidenten Laval telegraphisch der Reichsregierung und seine aufrichtige Anteilnahme zu dem Verlust ausgesprochen, der Frankreich und das französische Volk betroffen hat.

USA-Stützpunkt Hengyang genommen

Tokio, 4. Juli. Das Kaiserliche Hauptquartier gab am Donnerstag bekannt: Die im Abschnitt von Honan in Mittelchina operierenden japanischen Truppenteile eroberten am 26. Juni den größten vorgeschobenen Luftstützpunkt der Amerikaner Hengyang. Bei den Operationen in der Provinz Honan erzielten die Japaner seit Einleitung der Aktionen bis zum 20. Juni folgende Ergebnisse: 51.862 Gefallene wurden auf den Schlachtfeldern gezählt, 19.777 Gefangene wurden eingebracht. Die Beute betrug 409 Geschütze aller Kaliber, 3697 Maschinenge-

Dr. Scheel — Reichsdozentenführer

Berlin, 4. Juli. Die Nationalsozialistische Parteikorrespondenz meldet: „Der Führer hat Ministerialrat Prof. Dr. Walter Scholtze auf dessen Antrag seines Amtes als Reichsdozentenführer entbunden und ihm für die der Bewegung geleisteten Dienste seinen Dank ausgesprochen. Zur Konzentration der Kräfte hat der Führer auf Vorschlag des Leiters der Parteikanzlei Gauleiter Dr. G. A. Scheel bis auf weiteres kommissarisch mit der Leitung des NS-Dozentenbundes beauftragt. Gauleiter Dr. Scheel ist der Öffentlichkeit seit langem als führende Persönlichkeit im akademischen Leben bekannt. Dr. Scheel, Ehrensenator der Universitäten Heidelberg und Würzburg, war bereits vor der Machtübernahme Studentenfürher in Heidelberg und wurde 1936 als Reichsstudentenfürher mit der Neuordnung des deutschen Studententums beauftragt.“

Izjava univ. profesorja o nevarnosti komunizma

Ljubljana, 4. julija. Dr. Albin Ogris, profesor nacionalnopolitičnih ved na pravni fakulteti ljubljanske univerze, je profesorjem srednjih šol predaval o nevarnosti, ki preti slovenskemu narodu ob kolektivizaciji družabnega in gospodarskega reda, kakršno hoče pri nas uvesti komunizem s svojo OF. Profesor Ogris je ugleden znanstvenik, znan tudi izven slovenskega, zato njegova tehtna beseda o boljševizmu zasluži vso pozornost. V svojem predavanju je analiziral ideje in socialne temelje boljševizma in prepričevalno pokazal njihovo zgrešenost. S predavanjem se je obrnil zlasti k onim »preoptimističnim optimistom, ki so ostali trdozratno pri svojem mnenju, namreč da bi navsezadnje vendarle ne bilo tako hudo in da bi se za ceno nekaj žrtev slovenski narod tudi pod boljševiškim režimom ohranil in počakal bolj urejene dobe«. Predavatelj je nato jasno dokazal, kako neutemeljen je tak optimizem.

Boljševizmu je narodnost predsodek

Najpoprej je pokazal, kakšni so komunistični nazori o narodnosti. Po teh nazorih je narodnost le mehanična vsota ljudi, ki slučajno govore isti jezik. Nacionalna gibanja so po komunističnem nauku prav iste vrste pojav kot kapitalistična proizvodnja. Narodnost je neko slepilo, s katerim hoče kapitalizem opravičiti svoj obstoj, maskirati svoje cilje in zastreti svoje načrte. Zato se komunizem bori v isti sapi proti narodnosti in proti kapitalizmu že od svojih početkov, saj je Marx že pred sto leti dejal, da proletarci nimajo in ne morejo imeti domovine.

Komunizem ni le v nauku nasprotoval narodnosti, ampak je svoje sovraštvo do te ideje pokazal zadnji dve desetletji z mnogimi krvavimi dokazi. Seveda pa vse to komunistov ne moti, da ne bi, kadar jim tako kaže, izrabljali narodnih teženj za svoje koristi, z izvedbo revolucije — po Leninovem načelu: »Kalkuliraj z duhom, toda ne pozabi na puško!«

Ali se bo komunizem unesel?

So ljudje, ki upajo, da bi se komunizem po zmagi unesel, da bi postal demokratičen in bi začel priznavati narodnost. To upanje je jalovo, saj bi boljševiki smatrali svojo zmago za najzgovornejšo potrdilo, da so njih doseganje politične metode najboljšje in jih nikakor ne kaže spreminjati. Take spremembe bi tudi nasprotovale kom. doktrini, ki je absolutistična, centralistična in nasprotuje vsakršni narodni avtonomiji.

Vse komunistično govorjenje o demokraciji ali navidezni volilni pravici je samo slepivo propagandno sredstvo.

Nekateri se tolažijo, da komunistična diktatura nikjer ne bi trajala večno, ampak bi se končno morala uveljavljati narodna samostojnost. — Ali preden bi bila boljševiška preureditev socialnega reda končana, bi že davno zginit vsak slovenski delavec, ki bi smel in se upal narodno misliti in čutiti, in bi zginit poslednji slovenski kmet, ki bi sam svobodno odločal, kaj hoče kje sejati in po čem hoče kaj prodati.

Končno menijo nekateri, da boljševiki pri nas ne bi izvajali kolektivizacije s tako brezobzirnostjo kakor v Sovjetiji. Takim je treba povedati, kaj je sklenila glede teh stvari internacionala. Na njenem V. kongresu je bilo sklenjeno, da se mora boljševizacija vseh držav izvesti po onih metodah in izkustvih, ki so se obnesle v Sovjetiji, to je po onih terorističnih metodah, ki jih je zgodovina poslednjega četrtoletja z grozo zabeleževala in ki smo jih v zadnjih letih sami izkusili.

Komunizem bi prinesel slovenskemu narodu smrt.

Upanja, da bi se Slovenci po boljševizaciji mogli ohraniti kot samobitna narodnostna

tvorba s svojo kulturno tradicijo, torej ni. Naš mali narod bi podlegel popolnoma in se ne bi mogel nikdar več dvigniti k novi veljavi.

H koncu je predavatelj pokazal še, kakšno je v boljševiški SSSR pravno in kakšno dejansko razmerje do narodnosti. Ustava je na papirju, federativna; v resnici nimajo posamezne narodnosti nobene avtonomije, celo vsak posameznik je popolnoma izročen nasilju oblasti. Boljševiki namreč ne priznavajo temeljnih človeških pravic in nimajo neodvisnih sodišč, ki bi te pravice varovala.

Boljševiški režim po svoji naravi ne more dati narodne avtonomije, ker komunizem teži po svojem postanku in po svojem glavnem cilju, po svoji teoriji in po svoji praksi za ekonomsko diktaturo. Ekonomska diktatura pa ne more obstajati brez praktične diktature, ki pa sta popolnoma nasprotni vsakemu svobodnemu kulturnemu narodnemu življenju.

Profesor Ogris je s svojim prepričevalnim predavanjem imel velik uspeh.

Zaplemba imovine komunistov

Uradni list šefa pokrajinske uprave objavlja odločbo o zaplembi vse premošne in nepremične imovine upornika dr. Grudna Igorja, odvetnika; Medveda Ludvika, železničarja, obeh iz Ljubljane. Z odlokom šefa pokrajinske uprave v Ljubljani (Službeni list št. 48. z dne 28. junija 1944.) je zaplenjena imovina upornika Gostiše Draga, gostilničarja iz Gor. Logatec, Koračina Jožeta, žel. uslužbenca, in Leskovička Franca, javnega uradnika, obeh iz Ljubljane.

Vesti iz Ljubljane in okolice

Slovenske žrtve angloameriških bomb. V »Slovenec« beremo: Pri dosedanjih angloameriških letalskih napadih na beograjsko mesto so našli smrt tudi naslednji Slovenci: Amalija Kovač, roj. 1893. v Ljubljani in njena otroka Mi-

jen 1917. v Trstu; Srečko Stregar, roj. 1917. v Trstu; Dragotin Grill, rojen 1898. v Gorici; lena in medicincev Krsto; Radomir Kralj, roj. Viktorija Veble, žena drž. svetnika dr. Andreja Vebleta in njena hčerka Marija-Mercedes; Olga Veble, žena dr. Franceta Vebleta, veterinarja; Jakob Benko, mehanik, rojen 1912. v Cankovi; Marija Mejavšek iz Maribora; Ivan Kavčič, akademik, sin načelnika prometnega ministrstva, doma z Bleda; družina Verli iz Sežane, in sicer: starši Ludvik in Maria, sin Danilo in hčerka Vida ter njun zet inž. Ervin Birsa z ženo; vsi so bili skupno v isti hiši; Ludvik Kastrevc iz Niša; Lojze Penkihar iz Gornje Poljskave. V gostilni Gorica je ubilo gospodarja Josipa in Judito Vodopivec iz Vrtojbe pri Gorici in okoli 20 gostov. Med njimi je bilo več Slovencev; Rudi Ferluga starejši iz Trsta; Anton Mohor, učitelj in njegov sin Milivoj iz Maribora; Jagodič mlajši, sin trgovca iz Celja; Antonija Ropotar iz Celja; Franc Sinkovec iz Idrije; Lešnik, mati in sin. Ti podatki seveda niso popolni ter se bo število slovenskih žrtev pri dosedanjih letalskih napadih na Beograd že zvišalo. Pri dosedanjih bombardiranjih Niša k sreči slovenskih žrtev ni bilo, četudi so nekatera stanovanja slovenskih družin popolnoma porušena.

»Mi gremo naprej!« Ljubljansko »Jutro« poroča: Pokret Slovenskih narodnih straž se po vsem Primorskem zelo razveseljivo razvija. Ljudstvo je spoznalo, da se skriva pod krinko »osvobodilne fronte« čisti boljševizem ter je spregledalo prave namene teh komunističnih osvoboditeljev. Zato se vse, kar je treznega in zdravega med primorskim prebivalstvom, zgrinja pod okriljem narodnih straž, da se tako zavaruje pred komunističnimi banditi in zagotovi svobodo slovenske zemlje. Slovenski narodni stražarji pa ne čuvajo slovenske zemlje s samo puško, marveč posegajo v boj tudi z uma svitlim mečem ter izdajajo celo vrsto svojih glasil, ki vrše važno propagandno nalogo. Postojnska skupina je začela izdajati svoje glasilo pod naslovom »Mi gremo naprej!«. V prvi številki objavlja načelni članek, ki v jedrnatih besedah pove ves namen in cilj narodnih straž.

»Sedaj smo vojska kralja Petra II.«

Nov nerodni in prozorno goljufivi poskus vodstva OF

Lastno porečilo za »Karawanken Botec«

v. H. Krainburg, 4. julija.

Kakor je znano, je Stalin v Sovjetski Rusiji od začetka vojne svojo notranjo politiko spravil na »nacionalni tir«, začel se je spogledovati s prejšnjim okrutno preganjano pravoslavno cerkvijo, on časti ruske narodne vojake s tem, da je ustanovil red Suvorova in Kutusova, on trdi, da je zunanja politika Sovjetov samo nadaljevanje tradicionalne nacionalne politike ruskega cara. To vse dela, ravnanje se po glavnem pravilu komunistične taktike, ki se glasi: vsako odstopanje od ravne črte in vsako prikrivanje je dobro, če služi glavnemu namenu komunizma — svetovni revoluciji. S to goljufivo »nacionalno« politiko je imel v Rusiji nekaj uspeha: mnogo Rusov sedaj krvavi za komunistično svetovno revolucijo in veruje, da branijo svojo domovino.

Očitno po tem uspehu ohrabren, je Stalin zapovedal vodstvu OF, da napravi svojo politiko »nacionalno«. In to vodstvo, ki se je v zadnjem času komaj potrudilo, da bi prikrilo čisto komunistični mednarodni obraz, sedaj nenakrat izjavlja: »Sedaj smo vojska kralja Petra II.« Ono zamenja rdečo zastavo s srpom in kladivom z bivšo jugoslovansko zastavo, komunistično peterokrako zvezdo z nekdanjim jugoslovanskim orlom, pri banditih običajni pozdrav — dvignjenje pesti — z vojaškim pozdravom.

Da se iskrenost te rdeče maškerače pravilno ocenji, je dovolj, če se spomnimo na to, kar je komunistična in propaganda OF stalno pisala in govorila o Jugoslaviji in bivšem kralju Petru. Komunistično časopisje in letaki so imenovali Jugoslavijo »jugoslovanski nestvor«, »neživljenjsko absurdnost«, »petokolonsko Jugoslavijo« itd.; kralja Petra so nazivali »smrkovcem«, jugoslovansko vladno v pregnanstvu: »lutke« in »reakcionarno klikco«, ki izključno brani kapitalistične interese. Član eksekutivnega komiteja OF Tone Fajfar je rekel na nekem zborovanju v Kompoljah meseca maja leta 1942: »Naša hrabra partizanska vojska ne prizna bivšega kralja Petra... Kajti mi Jugoslavije nečemo več. Mi hočemo ustvariti nekaj novega, zato kontinuitete Jugoslavije ne priznamo.«

V brošuri »Revolucionarni razvoj slovenskega narodno osvobodilnega gibanja«, ki jo je leta 1942 izdala slovenska komunistična stranka, beremo: »Njegov (narodno-osvobodilnega gibanja — op. pis.) smoter pa vendarle nikakor ni bil dosegljiv s kakršnim koli povratkom predokupacijskega stanja, recimo Jugoslavije. Med upravo in vojaško organizacijo ter obojeno silo stare Jugoslavije po eni strani, ter sedanjo osvobodilno vojno slovenskega in ostalih narodov Jugoslavije po drugi strani, ni prav nobene dejanske kontinuitete.«

zarki aktivirajo tvorbo vitaminov v telesu ter preprečujejo al' zdravijo strašno rahitis. Po najnovejših medicinskih ugotovitvah vplivajo odlično na presnovo, olajšujejo dihanje, pomnožujejo zaradi boleznj zmanjšano število rdečih krvnih teles — sploh so za človeka največje važnosti. Običajna meščanska obleka je škodljiva zdravju že zaradi tega, ker skoraj popolnoma ovira njih učinek na telo. Ozke ulice, soparni zrak, bivanje v zaprtih prostorih pa izpopolnjuje »biološko« mestno temo.

Najbolj jasno pa se je pokazalo zadržanje O.F. proti bivšemu kralju Petru in njegovi vladi v sklepu »protifašističnega sveta« (»zakonodajnega« organa OF) z dne 29. novembra 1943. leta, ki se glasi:

1. Tako imenovani jugoslovanski vladi v inozemstvu se odvzemajo vse pravice zakonite vlade Jugoslavije, zlasti pa pravica, da pred tujimi državami zastopa narode Jugoslavije. To velja tudi za vsako drugo »vlado«, ki bi nastala v bodoče v deželi ali izven dežele, toda mimo volje narodov Jugoslavije, ki se danes izraža edino v Protifašističnem svetu narodne osvoboditve Jugoslavije.

2. Kralju Petru II. Karadjordjeviču se prepoveduje vrnitev v deželo, s pripombo, da bo vprašanje kralja in monarhije rešil narod sam po svoji lastni volji po osvoboditve vse dežele.

3. Predsedništvu protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije se nalaga, da zaradi razveljavljenja in ponovnega sklepanja odnosno odobritve pregleda mednarodne pogodbe in obveze, ki jih je sklenila v inozemstvu v imenu Jugoslavije pobegla »jugoslovanska vlada«.

4. Mednarodne pogodbe in obveze, ki bi jih v bodoče sklenila v inozemstvu v imenu Jugoslavije ali njenih narodov pobegla tako imenovana »jugoslovanska vlada«, ne bodo priznane.

5. Ta odlok stopi takoj v veljavo.

Dne 29. novembra 1943 v Jajcu. Za Protifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije dr. Ivan Ribar, l. r., Rodoljub Čolakovič l. r. »

In po vsem tem sedaj naenkrat »Sedaj smo vojska kralja Petra!« Zares, če misli vodstvo OF, da bo svoje simpatizerje goljufala s tako odkritimi lažmi, jih ima za popolne tepce.

O priliki tega goljufivega manevra OF piše ljubljanski »Slovenec«:

»Pri komunistih sta dve vrsti resnice: prva je za neumne kostrune, ki ližejo sol v rokah komunistov. Ta »resnica« se menja vsak dan, tu je treba vedeti za datum, kar je bilo včeraj sveto, je danes že prokletno. Od danes naprej smo vojska kralja Petra II.... Od danes naprej nimamo več peterokraki komunističnih zvezd, ampak jugoslovanske značke. Jutri... ne vemo še, kaj bo jutri »resnica«. Pridi vprašati!

Druga resnica, pa je za komuniste. In to je prava trajna resnica: oviški in valovanje taktike kot jo je povedal Dimitrov na zasedanju kominterne: »Vsi ovinki in vse valovanje naše taktike nas vodi k enem samemu cilju, ki svetovni revoluciji«, ali po ofarsko: »Naš bog so rop, požig, umori!«

Pa nam Slovencev je čisto vseeno pod kakšno firmo bo izvajala OF svoje nasilstvo nad Slovenci. Predobro jo že poznamo od njenega nastanka pa do danes in tudi za bodočnost saj je kot komunistična stranka zadosti jasno razkrila program komunistične revolucije. No-

UNSERE LUFTWAFFE

Vorbildliches Kampfgewand und unerschrockene Tapferkeit schmiedeten die Tradition des

FALLSCHIRM-PANZERDIVISION HERMANN GÖRING

Als besonderer Verband der Luftwaffe ist die Division des Reichsmarschalls vollmotorisiert und mit vielseitigen und neuzzeitlichen Waffen ausgerüstet.

JUNG DIE WAFFE JUNG IHR GEIST JUNG IHRE TRÄGER

Brez sonca ni življenja

Svetloba in organizem - Skrivnostni učinki sončnih žarkov

Mračni srednji vek se ni zanimal za sonce in njegov pomen. Tudi poznejša stoletja niso imela pravega umevanja za sončno svetlobo. Šele v zadnjih desetletjih smo prav za prav »odkrili« sonce za nas. V naših dneh so kopanje, šport, potovanje in podobni »sončni posli« tako rekoč naravna zadeva, ob koncu stoletja pa so bili še redki ti pojavi.

Danes je znano, da je sončna svetloba vsem višjim žvrim bitjem neposredno in posredno potrebna kot »motor življenja«. Če bo sonce po milijonih let izgubilo svojo žarečo moč, tedaj bo konec življenja na zemlji. Lahko si predstavljamo tehnične sposobnosti »zadnjih ljudi«, lahko si mislimo, da bodo zavarovali svoje življenje pred strašnim mrazom, toda ves njihov napor bo zaman, kajti brez sončne svetlobe ni rastlinskega življenja, brez katerega »udi ni prehranjevalnega vira ne za ljudi in ne za živali. Vsak ljubitelj narave ve, da imajo rastline pravo »lakoto po svetlobi« in da njih stebila in listi čudovito spreminjajo svojo obliko, ako jih obsevamo iz raznih strani.

Kakšen je torej neposreden učinek svetlobe na človeka? Ali človek tudi hrepeni po svetlobi kakor rastline, ali pa je morda za njega manj občutljiv? V zadnjem času so preiskovali udeležence raznih polarnih odprav, ki so morali za arktične zime preživeti več mesecev brez sončnih žarkov, pa niso našli pri njih nobenih poškodb ali sprememb v sestavi krvi. Neposredni sončni žarki torej niso za človeka absolutna življenjska potreba — toda za vedno človek ne bi mogel živeti brez sončne svetlobe. Človeško telo in duh nedvomno hrepenita po svetlobi, saj je že naša sololočna razpoloženja odvisna od lege in slabega vremena. Če primerjamo nezdravi obraz bledega započkarja s tipom zdravega kmeta, če si ogledamo prevoz

mestnih otrok pred vožnjo na počitnice in po počitnicah, nam pokažejo že ta vsakdanja izkustva, kako daljnosežen je učinek svetlobe na človeško zdravje.

Kakor znano, sestavljajo sončno svetlobo razni deli, deloma vidni, deloma nevidni žarki. Do sedaj še ne poznamo popolnoma učinkov vidne svetlobe na človeka, vendar je ugotovljeno, da vidni žarki ne vplivajo znatno na kožo, da pa imajo po ovinkih skozil oko najbrže znaten vpliv na naše telesno in duševno razpoloženje. Svetloba poživlja človeka in vpliva na njegovo gibanje. Ne glede na neposredni učinek svetlobe, ki ga posreduje naše oko, so ugotovili njen do sedaj še nepojasnen vpliv na »neke hormone« žleze, ki povzročajo celotno presnovo našega telesa. Poskusi na živalih so potrdili, da povzročijo svetlobni žarki neke spremembe v nekih delih možganov, spreminjajo, ki izostanejo pri poskusih na slepih živalih. Znanstveniki domnevajo, da povzročita ta zelo komplicirani svetlobni učinek skozil oko na hormone žleze celo vrsto vsakodnevnih ritmov v človeškem življenju. Samo premislimo na spreminjanje telesne toplote pri zdravem človeku v teku dneva, na začasnno še zelo skrivnostna dejstva, da se pojavlja po najvažnejši dogodki v človeškem življenju — rojstvo, začetek krize v boleznih in smrt — nenavadno pogosto le ob nekaj prilikah.

Pred štiridesetimi leti je danski zdravnik Finzen odkril pomen nevidnih delov sončnih žarkov za človeka in tako položil temelj moderni vedi, ki raziskuje zdravilnost sončnih žarkov. Danes vemo vsi, da se moramo zahvaliti njemu za temno polt, toda ta je samo vnanje znamenje. Pomembnejše dejstvo, da povzročajo ultravioletni žarki pri zdravem in bolnem organizmu številne, še dolgo ne popolnoma znane učinke. Ti

Moderno sportno in kopalniško življenje je torej za meščana neogibno potrebno. Seveda pa so novejša raziskovanja dognala, da more pretiran kult svetlobe tudi resno škodovati našemu zdravju. Znanosti pa se z raziskovanjem sončne svetlobe in njenih učinkov na človeka, kajti poleg vidnih in ultravioletnih žarkov so najbrže tudi infrardeči žarki sodičilni, odpirajo številne naloge, katerih teroretična in praktična rešitev bo največjega pomena za človeka.

Dr. Sieverth

Cvetlica iz turških časov / Zanimivosti o plavici

V zorecni žitnem polju se med zlatorumenimi klasi poleg rdeče barve maha pojavijo večkrat svetlikajoča modra barva plavice, ki se po svetlosti in lepoti, kakor se nam zdí, kosa z nebom. Ta črna barva pač razveseljuje prijatelja narave, ali manj kmeta. Za njega sta plavica in mak samo nadležen njivski plevel, ki žetvení donos precej zmanjša.

Izvor plavice, ki se je verjetno že v časih mostiščarjev z žitom razširila, je okvirjen z nekatero romantično predstavo. Tako je baje nekaj padel kočček nebesne sinjine na polje in se tu vrasel. Po neki bolj svetovni razlagi so bojne tolpe Turkov, ko so leta 1683 oblegale Wien, izgubile iz ovsnih vreč, ki so jih prinesle s seboj za konje, mala semenska zrna, iz katerih so potem izrastle najlepše plavice. Zgodovinsko je ugotovljeno, da so prišli ti otroci Flore v Evropo iz krajev ob vzhodnem Sredozemskem morju. Poznali so od njih, ki naravoslovno spadajo v plavčarski rod glaviccev, že pred pol stoletja okoli tristo vrst.

Najbolj znana je v Nemčiji prava plavica ali modri glavinec, katere azurnosinji, redko kedaj rdeči ali beli cvet lahó do jeseni opaziti na naših poljih. Kemik s temi cvetovi dela različne »čarovnije«. Ako vtakeš plavico, ki vsebuje barvilo črna in navadno ocetno kislino, postane takoj svetlordeč.

Ob potih in travnikih je zelo pogosta njena sorodnica, katere bledorožasti cvet tudi lahko občudujemo vse poletje. V gorskih gozdovih pa najdeš gorskega glavince, ki je s vijoličasto modrim cvetom in kakor s pajčevino poraščenimi, ob stebli padajočimi listi posebno lep.

Iz Orienta izvira pižmov glavinec, ki ima velike lilardeče po pižmu dišee cvetove, ki pa ima tudi podvrste z modrimi ali rumenimi cveti. Grenka korenina Behenovega glavince ali repnega osata, ki domuje ob Eufratu, je posebno cenjena kot zdravilo. Ona ni samo koristna proti strupu, ampak baje celo pospešuje spomin. Naša skromna plavica ima torej, kakor razvidno, zelo zanimivo sorodstvo, v katerem se je pokazala bogata domišljija in stvarilna moč prirode v vsej svoji barvitosti.

Ali že veste...?

...da v opazovališču na Vezuvu pri Neaplju preiskujejo tudi vpliv preperele lave na plodnost obdelovane zemlje?

...da so v časih srednjeveškega verovanja v čarovnice lahko otroci nastopili kot priče proti svojim staršem? Pri obravnavi je bilo stavljenih 35 že naprej določenih vprašanj

Kreissparkasse Krainburg in Krainburg

Genehmigte Devisen-Bank

mit Hauptzweigstellen in
a. d. Zaier u. St. Veit a. d. Save

Zeichnungsstelle der öffentl. Bausparkasse
für die Ostmark
Girokonti
Reichsbanknebenstelle Krainburg Nr. 4041/5720
Girozentrale der Ostmärkischen Sparkassen, Wien
Nr. 10/720
Kärntnerische Sparkasse Klagenfurt
Postsparkassenkonto Wien Nr. 62.283

Sernruf 149

Die Berufsschule für Gymnastiklehrerinnen des Reichsgaues Kärnten die einjährige Ausbildung zur Gymnastiklehrerin. Anmeldung M. Domenig, Klagenfurt, Stuttgarter Pl. 9.

Tüchtige Buchhalterin, mit Durchschreibeverfahren vertraut (keine Anfängerin), für Bauunternehmen baldmöglichst gesucht. Einsatz im Krs. Templin. Bewerbungen mit den üblichen Unterlagen erbeten unt. C. L. 2096 an BAV, Berlin SW 68, An der Jerusalemer Kirche 2.

Sekretärin für den kaufmännischen Leiter eines Bauunternehmens baldmöglichst gesucht. Einsatz im Krs. Templin. Bewerbungen mit den üblichen Unterlagen erbeten unt. C. K. 2095 an BAV, Berlin SW 68, An der Jerusalemer Kirche 2.

Die Organisation Todt sucht für kriegswichtige Einsätze im Reichsgebiet und in den besetzten Gebieten technische und Verwaltungskräfte aller Art. Mitarbeiter für die Gefolgschaftsbetreuung, Lagerführer

Bau- und Betriebsfernsprecher, Sekretärinnen, Stenotypistinnen, Schreibkräfte, Nachrichtenhelferinnen und Nachrichtenmädelführerinnen. — Besoldung nach TO. A., außerdem in den Einsatzgebieten Wehrsold, freie Dienstkleidung, Verpflegung und Unterkunft. — Schriftliche Bewerbungen an das Personalamt der Organisation Todt, Zentrale, Referat P 21, Berlin-Charlottenburg 9.

Altmaterial und leere Flaschen

nicht wegwerfen, sondern sie neuen Zwecken dienstbar machen, weil sie auch gebrauch noch wertvoll sind. Leere Formamin-Flaschen mit Schraubdeckel müssen heute an Apotheken und Drogerien zurückgegeben werden.

Wie reinigt man Mop, Schuhputz- und Staublappen?

Weichen Sie die Sachen 24 Stunden in gebrauchter Henko-Lösung ein, und stampfen Sie die Stücke öfter kräftig durch. Dann geht fast aller Schmutz heraus, und Ihre Reinigungsgeräte sind schnell wieder gebrauchsfähig.

Henko zum Einweichen und Wasserenthärten.

EINSCHREIBUNGEN in die EINJAHRIGE HAUSHALTUNGSSCHULE in Stein, Oberkrain (Bankgebäude, I. Stock, Adolf-Hitler-Platz), werden am Dienstag, den 4. Juli, und am Sonntag, den 9. Juli entgegengenommen.

Mali oglasi

Službo dobi

Išče se starejša gospodinja, dobra kuharica za trgovsko hišo, katere lastnik je vdovec, na prometnem kraju Gorenjske. Vodila bi, oziroma nadzorovala tudi celotno gospodarstvo. Ponudbe na K. B. Klagenfurt pod »Vestna« 1527-1.

Kolar s samostojno obrtjo dobi mesto v Kärntenu na deželi. Dopise na K. B. Krainburg pod 3528-1.

Službo dobi 45 do 60 letna ženska pri 4 članski slovenski družini, bivajoči v Kärntnu izven mesta. Ponudbe na K. B. Krainburg pod št. 3529-1.

Sprejme se učenka v modni trgovini v Krainburgu. Prednost 3-4 razr. meščanske šole. — Pisemne ponudbe na K. Bote Krainburg pod »Nastop takoj« 3526-1.

Iščem gospodinjjo, ki bi bila vajena vseh domačih del. Ponudbe na K. B., Krainburg pod št. 3568-1.

Službe išče

Prvovrstna natakarica, srednjih let, išče službe v lepem kraju, najraje na Štajerskem. Zmožna samostojnega vodstva. Cenj. dopise na K. B. Krainburg pod »Nastop takoj« 3536-2.

Prijazna trgovska družina v letoviščnem kraju išče za gospodinjstvo po možnosti samostojno moč. Brandt, Gmunden am Traunsee (Salzkammergut) Theatergasse. 5721-1.

Službe sluge ali kaj podobnega išče pošten in izobražen 30 letni fant. Ponudbe na K. B., Krainburg pod 3586-2.

Dekle, 18 let, z 8 razredi ljudske šole in obrtno šolo, želi iti kot pomoč v trgovino, mlekarno ali pekarijo. Dopise na K. B., Krainburg pod »Veliko veselje« 3566-2.

Kmetjskega fant, 12 letnega, dam na kmete v službo. Vajen je vožnje s konji in krmiljenja živine. Uporaben je tudi za ostala lažja kmetjska dela. Naslov pri K. B., Krainburg pod »Priden in ubogiliv« 3580-2.

Fant, marljiv, pošten, v 15. letu, z 2 razr. meščanske šole išče mesta kot trgovski vajenec po končanem šolskem letu ali pozneje. Cenjene ponudbe na K. B., Krainburg pod »Trgovski vajenec« 3583-2.

Išče v najem

Enosobno stanovanje v sredini mesta v Krainburgu zamenjam za enako na periferiji mesta. Ponudbe na K. B., Krainburg pod 3541-4.

Enosobno stanovanje s kuhinjo v Wartu zamenjam za enako v Falkendorf ali na Am Hang. Naslov pri K. B., Krainburg. 3543-4.

Mobilno sobo s kuhinjo ali vsaj z uporabo kuhinje išče mirna gospa z odraslo deklico v Krainburgu ali bližnji okolici. Ponudbe na K. B., Krainburg pod »Miroljubna« 3549-4.

Družinsko stanovanje za 3 osebe iščem v Krainburgu ali okolici. Ponudbe na K. B., Krainburg pod šifro »Železnice« 3547-4.

Sobo za samca iščem. Plačam dobro — odškodnina v naravi. Ponudbe na K. B. pod 3551-4.

Prodajam

Dobro ohranjeno »Palisander« jedlino z ogledali za 1500.— RM, salonsko ogledalo za 200 RM in pisalno mizo za RM 100 prodam. Na ogled samo od 1/2 ure dalje vsak dan. — Radmannsdorf, Neue Heimat 8./I. levo. 3550-6.

10 A. Z. panjev v dobrem stanju in 100 dvodelnih satnje prodam za primerno ceno. Pis. ponudbe na K. B., Krainburg pod 3490-6.

Telico, šest mesecev staro, — prodam. Znidar Johann, Ober Fernig 91, Post Zirklach. 3565-6.

Veliko leseno kopalno bano, vel. 125x60 cm, še v dobrem stanju prodam za RM 50.— Hedwig Ratzinger, Görlich Velde. 3579-6.

Kupim

Kupim dobro ohranjeno vodno turbino z navpično osjo in premerom 50-70 cm. — Anton Goritschan, Safzen 18, P. Thomsberg bei Pettau. 3533-7.

Kupim borovnice, vsako količino. Dolinar Franz, Krainburg, Seelandstraße 71 (Primsko). 3558-7.

Kupim takoj dobro ohranjen klavir ali pianino. Cenjene ponudbe na K. B., Krainburg pod »G. J. 30« 3503-7.

Kupim sadno stikalnico od 60 do 100 litrov — ali dam zanjo skoro novo zimsko suknjo. — Kenda Josef, Kaufmann, Edling 152, Unt. Steier. 3513-7.

Dobro sod od 150 do do 200 litrov, kotel za žganjekuho, posnemalnik »Alfa« in moško zapetno uro kupim. Ponudbe na K. B., Krainburg pod 3540-7.

Kupim dobro ohranjen zapravljivček. Konrad Widitz, Bäckerei, ABling. 1528-7.

Sena, dobrega, do 1000 kg kupim. Lieber, Hotel »Alte Post«, Krainburg. 3585-7.

Nekaj sto kg krompirja kupim — ali vzamem na posodo. Vrnem novega. Ponudbe na: Felsendorf 60 pri Krainburgu. 3588-7.

Kupim dobro ohranjen fotoaparāt na film, 6x9 ali 9x12, Sernetz Roman, Galleneck 27, Post Edlingen (12 a.). 3573-7.

Seno in deteljo, ca. 2000 kg kupim.

Kravo s teletom, dobro mlekarico, kupim. Ponudbe na Karl Wischner, ABling. 3572-7.

Gepelj v dobrem stanju, kupim. Ferd. Bawetz, Kleinsteiboch 19, P. Reichenstein (12 a.). 3571-7.

Kupim klavirsko harmoniko na 80 basov. Ponudbe na K. B., Krainburg pod 3567-7.

Kupim dobro ohranjene divan do 200 RM, dva postelji z žimnicami na vzmeti in 2 omari za 150 RM. Ponudbe na K. B., Krainburg pod »Dobro blago« 3584-7.

Kupim mlatilnico v dobrem stanju s tresalom ali brez, na ročni pogon ali na gepelj (vitlo). Jeserscheck Johann, Hotello 2 P. Oberdorf über Lank. 3582-7.

Kupim kosilni stroj za seno in žito, v dobrem stanju. Ponudbe na Golob Anton, Podgier 66, Post Stein in Oberkrain. 3572-7.

Menjam

Dynamo-lampo za kolo zamenjam za elektr. likalnik. Ponudbe na K. B., Krainburg pod 3548-15.

Zamenjam globok otroški voziček za dobrega športnega oz. športnega tudi kupim. — Am Hang 181 pri Krainburgu. 3521-15.

Zamenjam dobro ohranjen globok otroški voziček za žensko kolo. Razliko doplačam. Naslov pri K. B., Krbg. pod 3531-15.

Globok otroški voziček zamenjam za šivalni stroj. Razliko doplačam. Naslov pri K. Bote Krainburg pod 3538-15.

Menjam klavirsko harmoniko z 80 basj — ter dober damski zimski plašč sive barve, za dobro ohranjen pogrelni šivalni stroj. Ponudbe na K. B., Krbg. pod »šivalni stroje«. 3534-15.

Ženitve

Katera vdova brez otrok in ne nad 50 let stara bi šla k vdovcu brez otrok, ki je dobro situiran in ima majhno posestvo in pokojnino za gospodinjjo? — Slika zaželena. Vse ostalo po dogovoru. Le resne ponudbe na K. Bote Krainburg pod »Topla jesene«. 3546-21.

42 letni tovarniški delavec v ABlingu želi znanja z gospodinjjo ali vdovo brez otrok v starosti od 30 do 40 let radi ženitve. Prednost imajo Gorenjske. Cenj. dopise na K. Bote Krainburg pod 3552-21.

V ljubezni razočarani mladenci nudim utehe in mirnega svetja. Dopise s sliko pod »Umevanje na K. Bote Klagenfurt«. 5718-21.

Zelim dopisovati z Gorenjko v tujini. Dopise pod »Golice« na K. B. Klagenfurt št. 5717-21.

28 letni fant, mizar, vesele narave, se želi spoznati z dekletom enake starosti radi takojšnje ženitve. Vdove niso izključene. Z lastnim pohištvo imajo prednost. Dopise na K. B., Klagenfurt pod »Mizar, zaposlen v Altreich«. 5750-21.

Koncem mesteca hišca stoji, v njej deklica samotno sedi. V vročem poletju se ji želja zbudila, da si možička ljubezniva dobi. — Gospodje do 50 let prednost. Vdove niso izključene. Slika zaželena. Cenjene ponudbe na K. B., Krainburg pod »Išče Te sreča...«. 3455-21.

Osamljena — želim tem potom dopisovanja z značajnim, inteligentnim gospodom od 25 let dalje v svrhu event. ženitve po dogovoru. Cenjene ponudbe na K. B., Krainburg pod »Ulicama lutane«. 3479-21.

Iščem pridno in pošteno gospodinjjo, ki bi ljubila moja dva otroka. Prednost imajo od 30 do 43 let stare. Imam lastno hišo z vrtom. Sem slikarski mojster, star 48 let. Ponudbe na K. B., Klagenfurt pod št. 5749-21.

Izgubljeno

Od žel. postaje Krainburg do Pševga je bila izgubljena »Kennkarte« na ime Johanna Lavtar. Najditelja prosim, da jo vrne na K. B., Krainburg proti nagradi. 3574-22.

Razno

Deklico, staro pet let bi rada dala v oskrbo dobrim ljudem v Krainburgu ali okolici. Plačam po dogovoru. Naslov pri K. B., Krainburg pod »Marjetice«. 3518-23.

Otroka od 1/2 leta naprej sprejemem v oskrbo! Ponudbe na K. B., Krainburg pod »Nadomestilo«. 3569-23.

ZAHVALA

Vsem prijateljem in znancem, ki so spremljali našega dragega preminulega soproga in skrbnega očka

Johanna J. Sovitscha

v tako lepem številu na njegovi poslednji poti, mi poklonili toliko cvetja in mi v težkih trenutkih stali ob strani, izrekam najprirodnejšo zahvalo.

Litai, 22. junija 1944.

Zalujoči: soproga Maria, otroci: Ivica, Marjan, Slavko, vnuk Peter, ter ostalo sorodstvo

DANKSAGUNG

Allen, die anlässlich des Todes unserer lieben Tochter und Schwester

Klementine Rugale

uns zur Seite standen, uns trösteten und die unvergessliche Verstorbene auf dem letzten Wege begleiteten, sagen wir auf diesem Wege unseren herzlichen Dank. Insbesondere aber danken wir dem Personal der Fahrbereitschaftsleitung, des Landrates in Krainburg und Radmannsdorf sowie den vielen Blumenspendern, allen Kameraden und Freunden aufs herzlichste.

Vergelt's Gott!
Krainburg, 29. VI. 1944.

Die Trauernde Familie Rugale

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob prerani smrti naše ljubljene hčerke in sestre

Klementine Rugale

stali ob strani, nas tolažili, pokojnico krpili in jo spremili na zadnji poti, velja naša najlepša zahvala.

Posebno pa se zahvaljujemo prevoznikom »Fahrbereitschaftsleitungsstelle« za časten prevoz, spremstvo in venec, dalje nameščencem Landrata Krainburg in njenim stanovskim tovarišem in prijateljem iz Radmannsdorfa.

Vsem povrni Bog!
Krainburg, 29. 6. 1944.

Zalujoča družina Rugale.